

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до виконання курсової роботи
на загальну тему
«Розробка ескізів колекцій одягу на основі творчого джерела»
з дисципліни
«ХУДОЖНЯ ГРАФІКА ТА КОЛЬБОРОЗНАВСТВО»
(для здобувачів вищої освіти
спеціальності 182 «Технології легкої промисловості»)

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри
технологій легкої
промисловості
протокол № 20 від
18.05.2023р.

Київ 2023

УДК 687.1.01:001.81(076)

Методичні вказівки до виконання курсової роботи «Розробка ескізів колекцій одягу на основі творчого джерела» з дисципліни «Художня графіка та кольорознавство» (для здобувачів вищої освіти спеціальності 182 «Технологія легкої промисловості») / Уклад.: О.А. Телушкіна. – Київ: вид-во СНУ ім. В.Даля, 2023. – 30 с.

В методичних вказівках наведено тематику та завдання для виконання курсової роботи з дисципліни «Художня графіка та кольорознавство» для здобувачів вищої освіти спеціальності 182 «Технологія легкої промисловості». Методичні рекомендації містять: загальні положення про курсову роботу, вимоги до порядку викладення матеріалу та до структурних елементів роботи, правила оформлення пояснювальної записки та додатків до неї.

Укладач: Телушкіна О.А., старший викладач

Відповідальний за випуск: зав. кафедри технологій легкої промисловості, к.т.н., доцент Ріпка Г.А.

Рецензент: в.о. зав. кафедри технологій легкої промисловості, к.т.н., доцент Ріпка Г.А.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
1. СТРУКТУРА КУРСОВОЇ РОБОТИ	6
2. МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДЛЯ ВИКОНАННЯ РОЗДІЛІВ КУРСОВОЇ РОБОТИ	7
2.1. Рекомендації до написання вступу	7
2.2. Рекомендації до написання розділу 1 «Розробка творчої концепції колекції (<i>вказати асортимент</i>)»	7
2.2.1. Обґрунтування вибору асортименту одягу для колекції...	7
2.2.2. Розробка творчої ідеї для створення колекції, вибір творчого джерела (<i>вказати асортимент</i>)	8
2.2.3. Виконання зображення творчого джерела.....	9
2.2.4. Структурний аналіз творчого джерела	10
2.2.5. Виконання фор – ескізів трансформації творчого джерела в умовно-узагальнений образ моделей одягу	10
2.2.6. Вибір композиційного принципу формування колекції	11
2.3. Рекомендації до написання розділу 3 «Розробка художніх ескізів колекції(<i>вказати асортимент</i>)»	11
2.3.1. Конкретизація початкового задуму (обрання художньо – композиційних ознак)	12
2.3.2. Виконання художніх ескізів колекції.....	13
2.3.3. Виконання композиційно-конструктивного аналізу моделей колекції	15
2.4. Рекомендації до написання висновків.....	16
2.5. Вимоги до оформлення списку використаних джерел.....	16
2.6. Вимоги до оформлення додатків	18
3. ПРАВИЛА ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ.....	18
3.1. Текстова частина пояснювальної записки	18
3.2. Нумерація розділів та підрозділів.....	20
3.3. Ілюстрації	20
3.4. Таблиці.....	21
4. ПОРЯДОК ЗАХИСТУ КУРСОВОЇ РОБОТИ, КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ	22
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	25
ДОДАТКИ.....	26

ВСТУП

Курсова робота з навчальної дисципліни «Художня графіка та кольорознавство» є одним з видів індивідуальних завдань науково-дослідного, творчого характеру, який має на меті поглиблення, узагальнення і закріплення знань студентів з певної навчальної дисципліни, підкріплених практичними вміннями і навичками, застосування їх при вирішенні конкретного фахового завдання і вироблення вміння користуватися науковими методами дослідження, самостійно працювати з навчальною і довідковою літературою, комп'ютерною технікою, обладнанням, використовуючи сучасні інформаційні засоби і технології тощо.

Курсову роботу виконують згідно навчальному плану протягом 4 семестру за рахунок часу, відведеного навчальною програмою з цієї дисципліни на курсову роботу.

Художнє проектування костюма ставить своєю метою створення сучасного, що відповідає всім вимогам моди, одягу. Для того, щоб виконати виріб в матеріалі, художник-проектувальник крок за кроком проходить всі етапи створення костюма. Одним з початкових етапів у роботі над майбутнім образом є етап ескізування або графічної розробки. Вміння грамотно і виразно розробити і зобразити нову форму костюма на ескізі є одним з показників професіоналізму, індивідуального авторського стилю, здатності донести до глядача задум і образ форми костюму. Відображення на папері творчого задуму автора є складовою частиною проектування костюму. Для створення нових форм в дизайні одягу важливу роль відграє вміння використовувати різноманітні творчі джерела, надихатися ними та перетворювати цей творчий імпульс в нові креативні ідеї.

Курсова робота виконується разом з вивченням дисциплін: «Вступ в проектування та технологію виготовлення одягу», «Основи прикладної антропології та біомеханіки».

Цілі курсової роботи:

- освоєння основних принципів композиційного рішення графічного зображення ескізів костюма;
- придбання навичок трансформації творчого джерела в нову форму одягу;
- удосконалення навичок уміння грамотно і виразно розробити і зобразити нову форму костюма на ескізі;
- формування у студентів уяви про етапи ескізування як складової частини проектування костюму.

Завдання курсової роботи:

- систематизувати, закріпити і поглибити отримані знання з таких дисциплін, як основи малюнку і художньої графіки, основи прикладної антропології та прикладної біомеханіки, вступ в проектування і технологію виготовлення одягу;
- закріпити знання і навички в етапі ескізування при роботі над розробкою нового образу в костюмі;
- застосувати теоретичні знання при розв'язанні конкретних практичних завдань;
- набути вміння грамотного викладення напрацювань у пояснювальній записці, переконливого обґрунтування прийнятих рішень.

1. СТРУКТУРА КУРСОВОЇ РОБОТИ

Загальною темою курсової роботи є «Розробка ескізів колекції (вказати асортимент) на основі творчого джерела».

Курсова робота складається з пояснювальної записки та графічної частини, представленої в додатках (в пояснювальній записці повинно бути посилення на рисунки в додатках).

Пояснювальна записка включає:

Титульну сторінку (форма наведена в додатку А)

Завдання на курсову роботу (форма наведена в додатку В)

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1

РОЗРОБКА ТВОРЧОЇ КОНЦЕПЦІЇ КОЛЕКЦІЇ (вказати асортимент).

1.1. Обґрунтування вибору асортименту одягу для колекції (вказати асортимент).

1.2. Розробка творчої ідеї для створення колекції (вказати асортимент), вибір творчого джерела.

1.3. Виконання зображення творчого джерела.

1.4. Структурний аналіз творчого джерела.

1.5. Виконання фор-ескізів трансформації творчого джерела в умовно-узагальнений образ моделей одягу (вказати асортимент).

1.6. Вибір композиційного принципу формування колекції (вказати асортимент).

РОЗДІЛ 2

РОЗРОБКА ХУДОЖНІХ ЕСКІЗІВ КОЛЕКЦІЇ (вказати асортимент).

2.1. Конкретизація початкового задуму (обрання художньо-композиційних ознак).

2.2. Виконання художніх ескізів колекції (вказати асортимент).

2.3. Виконання композиційно-конструктивного аналізу моделей колекції (вказати асортимент).

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

2. МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДЛЯ ВИКОНАННЯ РОЗДІЛІВ КУРСОВОЇ РОБОТИ

2.1. Рекомендації до написання вступу

У вступі надається стисла характеристика змісту і структури роботи, її завдання і цілі, предмет і об'єкт вивчення, ступінь їх вивченості в національному і міжнародному масштабі, а також актуальність проблеми. Проводиться огляд основних тенденцій в сфері художнього проектування на час виконання роботи, формулюються основні шляхи розвитку в цьому напрямку для досягнення високої якості та конкурентоспроможності продукту дизайну одягу. Для цього доцільно використовувати знання, набуті під час вивчення відповідних дисциплін, а також інформацію з періодичних видань та інших достовірних джерел.

У вступі необхідно визначити тему роботи та методи дослідження, актуальність обраного творчого підходу до виконання роботи. Далі необхідно сформулювати мету і задачі роботи, а також шляхи їх вирішення.

Обсяг вступу – до 2-х сторінок.

2.2. Рекомендації до написання РОЗДІЛУ 1

«Розробка творчої концепції колекції одягу»

2.2.1. Обґрунтування вибору асортименту одягу для колекції (*вказати асортимент*). Метою даного підрозділу є визначення затребуваності того чи іншого асортименту одягу. На підставі визначених у вступі прогнозів стосовно шляхів розвитку художнього проектування, мети і задач курсової роботи, студенту необхідно обґрунтувати вибір асортименту для подальшої розробки в своїй роботі, зробивши акцент на тенденціях споживацького попиту.

2.2.2. Розробка творчої ідеї для створення колекції (*вказати асортимент*), вибір творчого джерела. Наступний етап в проектуванні колекції

моделей одягу після визначення теми – це накопичення інформаційного матеріалу із заданої тематики. Для цього художник - модельєр збирає необхідні відомості, вивчає їх, аналізує, виконуючи зарисовки різних першоджерел. Попередні зарисовки є дуже важливим етапом роботи над костюмом, етапом накопичення інформації, аналізу зібраного матеріалу, що сприяє образному розкриттю теми, виникненню творчих задумів, пошуку оригінальних рішень.

Нариси на цьому етапі можна виконувати з використанням різноманітних образотворчих засобів в залежності від цілі художника (зарисовка загальної форми, окремих її деталей, пластики ліній, орнаменту декору, кольорового рішення, фактури тощо). На підставі вивчення накопиченої інформації у художника-модельєра виникає образне рішення моделі або колекції, яке він втілює в ескізах.

Етап ескізування завжди передує етапу виконання проекту в матеріалі. В ескізах відпрацьовується форма майбутніх виробів, виконується пошук пропорцій, членування костюмних форм, опрацьовуються тонові і колірні варіанти вирішення костюма, виконується пошук оздоблення та декору.

В цьому розділі студенту необхідно визначитися з творчим джерелом для розробки своєї колекції та надати загальну характеристику основних етапів проектування моделей одягу за його мотивами.

«Необхідною умовою для успішної розробки колекції є наявність творчого джерела. Саме джерело, творчий прообраз є основоположним і визначним аспектом у формуванні стильових, образно-емоційних і формотворчих характеристик в задуманому автором виробі» [1]. В якості творчого джерела можуть виступати будь-які предмети, елементи живої природи, історичні та дизайнерські стилі та розробки, творчість інших людей, сучасні та ретро-матеріали та багато іншого, що може наштовхнути на пошук рішень, відмінних від існуючих.

Один із видів джерел – так звані прототипи. Як прототип часто виступає історичний аналог виробів асортименту, що проектується. З'явившись одного разу, той чи інший вид костюма не зникає безвісти, а, лише трансформуючись,

набуває нових форм, більш сучасних, що відображають потреби людини сьогодні. Використовуючи прототипи, необхідно вибрати базу (історичний вид одягу), яка є родоначальником асортименту, що проектується. У прототипі необхідно простежити зміни тимчасового, функціонального, естетичного характеру, і навіть причини, що спричинили подібні перетворення (розвиток техніки, зміна естетичних ідеалів тощо.). Також прототипами можуть бути:

- техніки декорування (розпис, вишивка, бісероплетіння тощо. буд.);
- технологічні методи обробки, конструкції тощо;
- психологічні особливості референтної (тієї, що вивчається) групи;
- колір (фізика кольору, кольоротипи, семантика тощо);
- стильові риси; модні тенденції;
- нові матеріали;
- модні рухи фігури (габітус);
- колірна гама творчого джерела та модні тенденції у сфері кольору, актуальність обраної колірної гами;
- методи проектування, конструювання, моделювання, інноваційні технології у виготовленні сучасного костюма;
- природне джерело.

2.2.3. Виконання зображення творчого джерела. В роботі необхідно представити зображення творчого джерела в різних ракурсах (якщо воно має видимі форми) у вигляді колажу, зарисовок, фотографій тощо. Студент виконує реалістичне зображення в різних ракурсах, а потім – стилізоване, також в різних варіантах (в кількості, достатньої для розкриття творчого задуму).

Стилізація – це узагальнення зображуваних елементів за допомогою умовних прийомів. Найяскравішим прикладом стилізації є орнамент, де стилізація перетворює об'єкт зображення на предмет візерунка. В процесі стилізації загострюється характерне, йде абстрагування від другорядних характеристик об'єкта, підсилюється виразність, ідея узагальнюється й розвивається в певному напрямі.

2.2.4. Структурний аналіз творчого джерела. Асоціативні уявлення є

важливим чинником при створенні моделей, бо вони дають можливість досягти різноманітності образу й новизни рішення [1].

Необхідно провести аналіз творчого джерела – визначити асоціації зі стилем, формою, кольоровою гамою, текстурою, фактурою поверхні тощо. Виявити специфічні ознаки, притаманні саме йому, їх відповідність модним тенденціям.

2.2.5. Виконання фор-ескізів трансформації творчого джерела в умовно-узагальнений образ моделей одягу. Створення фор-ескізів – чуттєвий і емоційно напружений етап ескізної роботи, що вимагає творчого художнього мислення. Фор-ескізи зображують костюм на фігурі людини, відтворюючи спосіб носіння виробів, характерні рухи, відповідні створеному образу [1]. В фор-ескізах відпрацьовується загальна концепція, настрої колекції, форма майбутніх моделей, йде пошук пропорцій та членування костюмних форм, ритмічної організації, оздоблення та декору; опрацьовуються тонові та кольорові рішення.

Фор-ескізи – головні носії ідеї автора, швидкі зарисовки образів, що виникли, без опрацювання й уточнення елементів майбутніх костюмів. Фор-ескізи «виписують» на папір почуття дизайнера, його емоційний стан. Вони є основою для подальшої роботи та випереджають наступний етап ескізування – роботу по створенню художніх (творчих) ескізів.

Фор-ескізи в кількості 5-10 моделей виконують на щільному папері формату А4 у кольорі (якщо іншого не вимагає загальна концепція ідеї) та представляють у додатках.

2.2.6. Вибір композиційного принципу формування колекції (*вказати асортимент*). Після створення серії фор-ескізів проводиться їх аналіз на відповідність до задуманої концепції та напрямку моди, формується узагальнене бачення моделей колекції, визначаються основні форми та елементи проєктованих виробів, які лягли в основу творчих замальовок колекції, визначається композиційний принцип формування майбутньої колекції (принцип подібності, контрасту тощо), базової силуетної форми та її

кольорової гама [1]. Також визначається емоційно-художній зміст колекції. Для підсилення виразності та зрозумілості задуму автора бажано розробити девіз колекції.

2.3. Рекомендації до написання РОЗДІЛУ 2 «Розробка художніх ескізів колекції (вказати асортимент)»

Після завершення другого етапу ескізування, аналізу та відбору фор-ескізів, дизайнер приступає до створення художніх, або творчих ескізів. У художніх ескізах початкові задуми автора уточнюються, конкретизуються, розвиваються на шляху подальшого вдосконалення та відпрацювання форми. Виконується опис художньої виразності моделей.

2.3.1. Конкретизація початкового задуму (обрання художньо-композиційних ознак). Художні ескізи детально розкривають задум художника, показуючи на фігурі людини форму проєктованої моделі, матеріал, який планує дизайнер.

Художній ескіз несе повну інформацію про силует моделі, її пластику, характер формотворчих ліній, функціональні спрямованості костюма, середовище, в якому він передбачається до функціонування. В ньому продумується і передається кольорове рішення костюма, його декор і оздоблення. В художньому ескізі продумується і намічається конструктивне рішення моделі.

При всій своїй інформативності художній ескіз повинен володіти виразністю, емоційним впливом на глядача, залишати відчуття конкретного образу, пов'язаного з тим чи іншим стильовим напрямком сучасної моди.

Художній ескіз повинен бути індивідуальний в графічному вираженні, відображати авторський стиль і почерк, відрізнитися авторською стилізацією і манерою подачі. Іншими словами, художній ескіз несе в собі індивідуальне бачення і образ теми, що розробляється дизайнером.

Якщо в фор-ескізах виражається лише основна ідея форми костюма без

подробиць в деталізації, то в творчому ескізі форма моделі відображається конкретно і чітко, будь-яка недомовленість виключена.

Художній ескіз відображає стиль моделі, що розробляється, показуючи манеру носіння костюма, характерні жести, пози, знакові аксесуари і доповнення. Все це разом дозволяє автору ескізів донести до глядача неповторний образ, характер проектованої моделі.

У загальну композицію костюма включаються головні убори, шарфи, хустки, рукавички, сумки, взуття, окуляри, парасольки і т. п.

2.3.2. Виконання художніх ескізів колекції (*вказати асортимент*). При розробці колекції одягу необхідно виконати художні (творчі) ескізи п'яти моделей, розроблених на підставі фор-ескізів. Кожен костюм ескізується окремо (вид спереду та ззаду), відповідно до загальної концепції колекції. Крім того, виконується єдиний ескіз всієї колекції у вигляді багатофігурної композиції на форматі А1.

У художніх ескізах в якості образотворчого поля використовується папір різних сортів та кольорових тонів, або картон. Можливе використання різноманітних фактурних поверхонь листів. Графічні матеріали для виконання творчих ескізів вибираються автором відповідно до задуму ескізної композиції.

У художніх ескізах дизайнер, зображуючи проектовану модель костюма на фігурі людини, свідомо трансформує і стилізує її пропорції. У цьому зв'язку виникає багато суперечок і питань про доцільність таких дій. Очевидним є висновок про естетичний характер ескізу, гармонійність зображення костюма і художньої виразності ескізного образу. Цими цілями і завданнями повинен керуватися дизайнер, створюючи творчі ескізи.

Історія людства знає чимало прикладів того, що тіло людини служило об'єктом зміни природних пропорцій. У всі часи пропорції людського тіла навмисно спотворювалися, стилізувалися, відходячи від канонів його будови. Це робилося на догоду критеріям естетичних ідеалів краси, які були створювані кожною історичною епохою.

У сучасній ескізній графіці будова фігури людини стилізується,

спрощується. Змінюються горизонтальні і вертикальні розміри тіла. Найчастіше розмір голови відноситься до розміру фігури як 1/10, 1/12 (хоча канон - 1/8). Зображувана фігура сприймається більш високою і стрункою. В ескізах пропорції часто змінюються нерівномірно по всій довжині тіла. Зазвичай сильно змінюється розмір голови, а ноги значно подовжуються. Іноді художник, для передачі гостроти образу, сильно перебільшує і збільшує стопи ніг і рук зображуваної моделі. Робиться це виключно в цілях підвищення виразності ескізу. Міра стилізації, яка застосовується в ескізах, коливається залежно від функціональних особливостей проєктованих костюмів, їх вікової та соціальної категорії, рольових завдань, які ставляться перед проєктованими виробами.

Стилізація пропорцій тіла в зображенні костюмів, призначених підліткам та молоді, різко відрізняється від стилізації фігур, виконуваних з проєктування одягу для людей елегантного віку. Для вибору міри стилізації дизайнеру необхідно враховувати цілий ряд факторів, що виходять з завдань і вимог проєктованої моделі. Насамперед, це вимоги продиктовані функцією і призначенням розроблюваного костюма. Костюм бізнес-леді для роботи в офісі буде зображуватися по-іншому, ніж літній молодіжний комплект для відпочинку за містом. Колекція одягу для тинейджерів вимагає графічних виразних прийомів, що відрізняються від тих, які застосовують для зображення колекції повсякденного одягу людей старшого віку. Міру стилізації в ескізах диктує і образ моделі, те відчуття, яке повинно залишитися у глядача після ознайомлення з ескізом. Стрімкий, динамічний, сучасний образ молодої людини не вийде створити тими ж прийомами і засобами, якими передається образ загадкової, романтичної і таємничої жінки. Крім того, обов'язковою умовою при виборі ступеня стилізації є вид ескізу, який диктує його призначення. Рекламний ескіз-плакат завжди буде відрізнятися більшою стилізацією від робочого або технічного ескізу.

Якщо виконується серія ескізів на задану тему, то в цьому випадку, ступінь стилізації повинна бути однаковою.

Стилізація зображуваної фігури людини в кланах дизайнерів одягу ні в якому разі не підміняє навичок малювання, знання анатомічної будови людського тіла. Ескіз ніколи не буде виглядати переконливо, якщо фігура намальована невміло.

Приємом маскування невміння грамотно малювати фігуру людини за допомогою стилізації, який застосовується деякими художниками - початківцями, неприпустимий.

2.3.3. Виконання композиційно-конструктивного аналізу моделей колекції (*вказати асортимент*). В цьому розділі студент складає загальний опис асортименту, стильового (ритм, конструктивні членування, функціональність, орнаментованість, фактури, образність тощо), композиційного та кольорового рішення колекції (контраст, нюанс, розстановка колірних акцентів тощо; розвиток, розподіл, колірний центр, яскравість, світла, насиченість, теплі, холодні кольори, основні, компліментарні (подвійні, тріада), близькі, монохромні, колірна гармонія, взаємний вплив кольору); пластики форми, силуету, виду та фактури матеріалу моделей.

Також необхідно виконати опис кожної моделі згідно плану:

Опис моделі

- 1. Назва моделі** (верхній одяг, легкий, білизняний)
- 2. Статевовікова належність** (для дорослих (чоловік/жінка молодшої, середньої, старшої вікової групи; для дітей (новонароджених, ясельної, дошкільної, молодшої шкільної, старшої шкільної, підліткової групи).
- 3. Сезонність** (зима/літо/демісезонність)
- 4. Комбінування моделі**, яке зазначається в тих випадках, якщо модель виготовлено з двох основних тканин (якщо площа лекал другої тканини складає не менше 40% від площі всього виробу).
- 5. Довжина виробу:** *коротка – вища за лінію коліно, міні; довга – по щиколотку, максі; середньої довжини – до середини ікри, міді;*

класичної довжини – вище/нижче коліна на 5 см від середини коліна або по центру коліна;

6. Форма в залежності від ступеню об'ємності (овальної, прямокутної, трикутної, круглої, квадратної).

7. Силует (прямий, прилеглий/приталений, напівприлеглий, розширений форми трапеції, звужений;

ступінь прилягання по лінії талії, стегон, розширення до низу або в плечовому поясі може зазначатись в см з зазначенням способів такого розширення (за допомогою виточок, складок, зборок, защепів, природного силуету для крою по основі, косій, високого для крою «півсонце» та «сонце», рівномірного наповнення тощо).

2.4. Рекомендації до написання висновків

В висновках слід провести аналіз досягнення поставленої мети, викласти висновки щодо курсової роботи, відзначити перспективність розробки та рекомендації щодо можливого застосування результатів роботи.

2.5. Вимоги до оформлення списку використаних джерел

Список використаних джерел повинен бути оформлений відповідно до нормативних положень ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання».

При скороченні слів користуються ДСТУ 3582:2013 «Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою»

Загальні вимоги до цитування:

а) кожна цитата в тексті реферату супроводжується посиланням на джерело та зазначається порядковим номером за переліком посилань, виділеним двома квадратними дужками, наприклад: «... у праці М. М. Білобородько [1, с. 17] визначено ...»;

б) цитування повинно бути повним, без довільного скорочення авторського тексту і без перекручень думок автора. Пропуск слів, речень, абзаців допускається без зміни авторського тексту і позначається трьома крапками. Вони ставляться у будь-якому місці цитати (на початку, всередині, в кінці). Якщо перед пропущеним текстом або за ним стояв розділовий знак, то він не зберігається;

в) текст цитати починається і закінчується лапками, наводиться так, як він поданий у джерелі, зі збереженням особливостей авторського написання;

г) під час непрямого цитування (переказ, виклад думок інших авторів своїми словами) слід бути максимально точним у викладі думок автора, коректним щодо оцінювання його результатів, робити відповідні посилання на джерело.

Джерела можна розміщувати:

- в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків (такий спосіб є найпоширеніший та універсальний);
- у хронологічному порядку;
- за послідовністю посилань у тексті.

Авторів з однаковими прізвищами подають в алфавітному порядку їхніх ініціалів; праці одного автора – за алфавітом перших літер назв його праць; праці одного автора з однаковою назвою – за хронологією.

Спочатку наводять літературу, видану кирилицею, далі – латиною і мовами з особливою графікою (за алфавітом назв мов – арабською, вірменською, грузинською тощо). Публікації мовами з особливою графікою подають в українській транслітерації або в перекладі українською мовою.

Крім того є певний порядок розташування літературних джерел: нормативні акти (закони, постанови та ін.); книжкові видання; статті в журналах та інших періодичних виданнях; матеріали з Інтернету.

2.6. Вимоги до оформлення додатків

В додатках необхідно представити графічні розробки, що були виконані в ході роботи:

- зображення творчого джерела в різних ракурсах (якщо воно має видимі форми) у вигляді колажу, зарисовок, фотографій тощо; формат А4;
- фор – ескізи трансформації творчого джерела в умовно-узагальнений образ моделей одягу (5-10 варіантів); формат А4, по одному або по два ескізи на аркуші;
- виконання художніх ескізів колекції:
- ескізи п'яти моделей, розроблених на підставі фор-ескізів (кожен костюм ескізується окремо (вид спереду та ззаду); формат А4;
- єдиний ескіз всієї колекції (5 моделей) у вигляді багатофігурної композиції на форматі А1. Робота виконується в кольорі.

У додатки можуть бути включені:

- додаткові ілюстрації або таблиці;
- матеріали, які через великий обсяг, специфіку викладання або форму подання не можуть бути внесені до основної частини (оригінали фотографій, формули, розрахунки, опис комп'ютерних програм, розроблених у процесі виконання роботи та ін.

Кожен додаток повинен починатися з нового аркуша і мати заголовок, виконаний великими літерами. У правому верхньому кутку над заголовком великими літерами пишеться відповідно: ДОДАТОК А, ДОДАТОК Б тощо.

3. ПРАВИЛА ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

3.1. Текстова частина пояснювальної записки

Текстова частина пояснювальної записки оформлюється за такими правилами:

- Формат – вертикальний, А4;
- Розмір літер – 14;
- Шрифт – Times New Roman розміром 14 пт;
- Міжрядковий інтервал – 1,5;
- Відстань між заголовком і текстом – 15–20 мм;
- Відступ абзацу – 1,25 см;
- Вирівнювання тексту – за шириною;
- Ліве поле – 3 см;
- Праве поле – 1,5 см;
- Поля внизу і вгорі – 2 см.

Курсова робота починається з титульної сторінки за формою, наведеною в додатку А. Це перша сторінка курсової роботи, яку включають до загальної нумерації сторінок, але не нумерують. Далі номер сторінки проставляють у правому верхньому кутку аркуша. За титульною сторінкою наводяться послідовно зміст, вступ, розділи в порядку подання, висновки, список використаних джерел, додатки.

Кожен структурний елемент вмісту роботи починається з нової сторінки.

Текст основної частини курсової роботи поділяють на розділи та підрозділи. Кожну структурну частину роботи починають з нової сторінки.

Заголовки структурних частин роботи «ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» друкують по центру рядка без крапки в кінці, без підкреслення, відділяючи від тексту трьома міжрядковими інтервалами.

Заголовки підрозділів друкуються малими літерами (крім першої великої) з абзацу. В кінці заголовка крапки не ставлять. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою.

Заголовки пунктів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. У кінці заголовка ставиться крапка.

Перенос складів у словах не використовується. Не допускаються скорочення слів. Вживання аббревіатури дозволяється після того, як в тексті уже використовувалося її змістове словосполучення із вказівкою в дужках такої аббревіатури.

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів, рисунків, таблиць подають арабськими цифрами без знаку №.

Структурні частини: перелік умовних позначень, вступ, висновки, список джерел і літератури, додатки не нумеруються, тобто не можна друкувати: «1. ВСТУП» або «Розділ 5. ВИСНОВКИ».

3.2. Нумерація розділів та підрозділів

Номер розділу ставиться після слова «РОЗДІЛ», після номера крапка не ставиться, потім з нового рядка друкуються заголовки розділу.

Підрозділи нумеруються в межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між ними ставиться крапка. У кінці номера підрозділу має стояти крапка, наприклад: «2.3.» (третій підрозділ другого розділу). У тому самому рядку дається заголовок підрозділу. Якщо підрозділ складається з одного пункту, або пункт складається з одного підпункту, його не нумерують.

3.3. Ілюстрації

До ілюстрацій належать рисунки, схеми, графіки, діаграми.

Ілюстрації повинні мати назву, яку розміщують після номера ілюстрації. За потреби ілюстрації доповнюють пояснювальними даними (текст під рисунком). Ілюстрації (схеми, графіки, діаграми) і таблиці варто наводити в роботі безпосередньо після тексту за першою згадкою або на наступній сторінці. Ілюстрації і таблиці, розміщені на окремих сторінках роботи, включають до загальної нумерації. Ілюстрацію, більшу за формат А4, враховують як одну сторінку і розміщують у відповідних місцях після згадування в тексті або в додатках.

Ілюстрацію від тексту та від підпису необхідно відділяти міжрядковим інтервалом.

Ілюстрації позначають словом «Рис.» і нумерують послідовно в межах розділу, за винятком ілюстрацій в додатках. Номер ілюстрації складається з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, між ними ставиться крапка.

Наприклад, другий рисунок першого розділу:

Рис. 1.2. Силует в одязі

Номер рисунка, його назва і пояснювальні підписи розміщуються послідовно під ним. Якщо в курсовій роботі один рисунок, то його нумерують за загальними правилами.

3.4. Таблиці

У таблицях наводяться цифрові дані. Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над таблицею і друкують симетрично до тексту. Назва і слово «Таблиця» починаються з великої літери. Слово «Таблиця» друкують праворуч, над правим верхнім кутом заголовка таблиці один раз, на інших сторінках пишуть «Продовження табл...». Назви не підкреслюють.

Заголовки колонок повинні починатися з великих літер, підзаголовки – з малих, якщо вони становлять одне речення із заголовком, і з великих, якщо вони самостійні. Висота рядків – не менше 8 мм. Колонку з порядковими номерами рядків до таблиці не включають.

Таблицю розміщують після першого згадування у тексті так, щоб її можна було читати без повороту опалітуреного блока роботи або з поворотом за годинниковою стрілкою. Таблицю з великою кількістю рядків можна переносити на іншу сторінку. В такому разі зазначають: Продовження табл. Таблицю з великою кількістю колонок можна ділити на частини і розміщувати одну частину під іншою в межах однієї сторінки.

Якщо цифрові або інші дані в будь-якому рядку таблиці не наводяться, то в ньому ставиться риска «–». На всі таблиці повинні бути посилання в тексті, при цьому слово «таблиця» в тексті пишуть скорочено, наприклад: «... у табл. 1.2». У повторних посиланнях на таблиці та ілюстрації треба вказувати скорочено слово «дивись», наприклад: «див. табл. 1.3». Якщо ж в роботі лише одна таблиця, її не нумерують.

4. ПОРЯДОК ЗАХИСТУ КУРСОВОЇ РОБОТИ, КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Захист курсової роботи проводиться на засіданні комісії, що складається, як мінімум, з двох викладачів. Орієнтовна тривалість захисту однієї роботи – не більше 20 хвилин. Для доповіді, в якій розкривається зміст курсової роботи, з використанням презентаційних матеріалів автору надається до 10 хвилин. Ще 10 хвилин надається для відповідей на запитання.

Порядок захисту курсової роботи:

1. Представлення курсової роботи: оголошення теми роботи, прізвище, ім'я, по-батькові її автора.

2. Доповідь автору курсової роботи: стисле оголошення її основних положень, результатів дослідження, висновків тощо. Виступ необхідно супроводжувати демонстрацією наочного матеріалу (рисунок, фотографії, схеми, діаграми, графіки тощо), бажано зібраного в презентацію, створену за допомогою MS Power Point. У доповіді здобувач вищої освіти повинен висвітлити такі аспекти курсової роботи:

- актуальність та значущість теми;
- об'єкт, предмет, мету, завдання курсової роботи;
- основні положення курсової роботи;
- висновки та пропозиції.

3. Запитання автору курсової роботи з боку членів комісії та осіб, які присутні на захисті. Відповіді на запитання та зауваження, що містяться у рецензії, наданій керівником курсової роботи.

4. Оцінка курсової роботи здійснюється з урахуванням змісту її пояснювальної записки, рівня художнього рішення графічної частини (ескізів колекції), ступеню креативності ідеї колекції одягу, якості оформлення та успішності захисту. Критеріями оцінки є теоретичне опрацювання проблеми, новизна, креативність, творче художнє втілення ідеї, переконливість висновків, практична значимість роботи, уміння вести публічну дискусію, аргументовано

захищати свою концепцію та висновки. Остаточна оцінка курсової роботи оголошується у присутності здобувачів вищої освіти і фіксується у відомості та у заліковій книжці. У разі отримання незадовільної оцінки курсової роботи здобувач вищої освіти має право повторного захисту після виправлення вказаних недоліків.

Відмінно (90-100 балів)	А	роботу виконано на високому рівні: проведено глибокі теоретичні дослідження з поставленої проблеми, їх результат викладено змістовно, переконливо; використано достатньо широке коло профільних джерел; показано значення проблеми на сучасному етапі розвитку галузі легкої промисловості; графічну частину виконано творчо, інноваційно, на високому технічному рівні; наведено аргументовані висновки; роботу виконано згідно вимог до оформлення курсових робіт; у процесі захисту надано переконливі відповіді на поставлені запитання.
Добре (74-89 балів)	В-С	роботу виконано на достатньому рівні: окремі питання викладено дещо поверхово, або в них є дрібні неточності; деякі положення не мають достатнього обґрунтування; рівень виконання графічної частини свідчить про деякі прогалини в художній підготовці або бракує креативного підходу в генеруванні ідеї, створенні колекції моделей одягу; в оформленні роботи допущено незначні неточності; при відповіді на окремі питання на захисті курсової роботи здобувач вищої освіти проявляє невпевненість.
Задовільно (60-73 бали)	D-E	роботу виконано посередньо, на репродуктивному рівні без поглиблення в тему; деякі розділи роботи виконано поверхово; у висвітленні певних питань є неправильні визначення і висновки; рівень художнього виконання графічної частини в цілому прийнятний, але бракує оригінальності творчого рішення концепції колекції, ідейне втілення дуже банальне, розповсюджене; наявні деякі технічні помилки в ескізах моделей (незначні порушення пропорцій, пластики, законів гармонізації композиційного рішення); в оформленні роботи допущено неточності; при захисті положень роботи студент демонструє поверхове знання проблеми, не відповідає на більшу частину запитань і утруднюється з аргументацією своєї позиції.

Незадовільно (0-59 балів)	F-X	робота опрацьована поверхово, містить грубі теоретичні помилки або/та багато прогалин в аргументації основних положень теми; наявне механічне викладення матеріалу; рівень виконання графічної частини не відповідаю належному рівню підготовки (наявні помилки в пропорціях фігур людей, пластичному рішенні моделей колекції тощо); композиційне рішення моделей колекції запозичене; бракує охайності виконання; роботу виконано з порушенням правил оформлення курсових робіт; студент не відповідає на поставлені запитання при захисті роботи і демонструє нерозуміння сутності досліджуваної проблеми.
------------------------------	-----	---

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Шокрута О.С., Остапенко Н.В., Креденець Н.Д., Луцкер Т.В. Дизайн-розробка колекції моделей жіночого одягу. *Вісник Хмельницького національного університету*, Том 2, № 6, 2018 (267). С. 68-73.
2. Колосніченко М.В. *Мода і одяг. Основи проектування та виготовлення одягу : навч. посібник / М.В. Колосніченко, К.Л. Процик – К.: КНУТД, 2011. 238 с.*
3. Малинська А.М. *Розробка колекцій одягу : навч. посібник / А.М. Малинська, К.Л. Пашкевич, М.Р. Смирнова, О.В. Колосніченко. – К.: ПП НВЦ Профі, 2014. 140 с.*
4. Пашкевич К.Л. *Застосування сучасних методів для проектування колекцій одягу складних форм / К. Л. Пашкевич, М.В. Колосніченко, К.О. Науменко, О.С. Хапанцева // Теорія та практика дизайну: збірник наукових праць. – К.: «Дія», 2015. – Вип. 8: Технічна естетика. – С. 217-225.*
5. Єременко І. І. Джерело натхнення в дизайні одягу: аспекти вивчення і використання в творчому процесі [Електронний ресурс] / І. І. Єременко // *Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв. Мистецтвознавство. Архітектура. – 2007. – № 9. – С. 41–48. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/had_2007_9_5.*
6. Гайдук Л.М. *Сучасні технології моделювання і художнього оздоблення одягу: навчальний посібник / Л.М. Гайдук, І.В. Васильєва. – К.: КНУТД, 2008. – 130 с.*

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

Зразок титульного аркушу

СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

Факультет інженерії
Кафедра технологій легкої промисловості

КУРСОВА РОБОТА

з Основи малюнку і художньої графіки
(назва дисципліни)

на тему «Розробка ескізів колекції (вказати асортимент) на основі
творчого джерела»

спеціальності 182 «Технології легкої промисловості»
(шифр і назва спеціальності)

Виконав: студент групи ТЛП –

(прізвище, ініціали)

(підпис)

Результати захисту:

_____ балів

« » _____ 20 р.

(прізвище та ініціали)

(підпис)

ДОДАТОК Б

Розробка колекції одягу на основі творчого джерела [1]

Рис. А.1. Колаж творчого джерела

Рис.А.2. Фор-ескізи моделей колекції

Рис.А.3. Творчі ескізи колекції жіночого одягу

В додатку Б використано рисунки творчої колекції моделей жіночого одягу під назвою «Макова пристрасть» магістра КНУТД Шокрути О.С. [1]

ДОДАТОК В

Зразок завдання на курсову роботу

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

Факультет Інженерії
Кафедра Технологій легкої промисловості
Дисципліна Художня графіка та кольорознавство
Спеціальність 182 Технології легкої промисловості
Курс _____ Група _____ Семестр _____

ЗАВДАННЯ

на курсову роботу

Студентові _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи _____

2. Термін здачі студентом закінченої роботи _____

3. Вихідні дані до роботи _____

4. Зміст пояснювальної записки (перелік питань, які підлягають розробці) _____

5. Перелік графічного (ілюстративного) матеріалу _____

6. Дата видачі завдання _____

Навчальне видання

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до виконання курсових робіт
на загальну тему «Розробка ескізів колекцій одягу на основі творчого джерела»
з дисципліни «ХУДОЖНЯ ГРАФІКА ТА КОЛЬОРОЗНАВСТВО»
(для здобувачів вищої освіти
спеціальності 182 «Технології легкої промисловості»)

Укладач:

О.А. Телушкіна